

Resumé

Tému mojej diplomovej práce, „Ochrana obete trestného činu“, som si zvolila z dôvodu, že táto problematika je v posledných rokoch veľmi aktuálna, a to nie len na legislatívnej pôde ale rovnako sa jedná o dôležitú tému, ktorá hýbe spoločnosťou. Kriminalita je bohužiaľ neoddeliteľnou súčasťou spoločnosti a obeťou trestného činu sa reálne môže stať každý z nás. Až v takomto prípade si človek uvedomí aká dôležitá ochrana obetí je. Česká republika patrí k štátom, ktoré na tento problém nezabúdajú a práva obetí komplexne upravila zákonom č. 45/2013 Sb., o ochrane obetí trestných činů. Právna úprava ochrany obetí trestných činov je pomerne novou záležitosťou a tak ako mnoho predpisov, ktoré v právnom poriadku nemali doposiaľ svoj ekvivalent, je aj tento zákon postupom času podrobený zmenám a vylepšeniam. Zákon o obetiach, síce nepochybne posilnil práva obetí a posunul ich na vyššiu úroveň, no sú mu však už od svojej účinnosti vyčítané nemalé nedostatky. Tento problém sa aspoň z časti snaží odstrániť pripravovaná novela zákona o obetiach trestných činov, ktorá nezpracováva len súlad daného zákona s úniovým právom ale rovnako sa snaží o zapracovanie poznatkov pri uplatňovaní práv obetí z praxe.

Vo svojej práci som sa zamerala predovšetkým na ochranu práv obetí, ktorá je im poskytovaná prostredníctvom práv, ktoré im právny poriadok Českej republiky garantuje. Keďže som sa snažila poňať problematiku ochrany práv obetí trestných činov čo najviac komplexne, rovnako som v tejto práci venovala pozornosť aj postaveniu obete trestného činu v roli poškodeného v trestnom konaní a jeho práv, ktoré sú upravené trestným poriadkom (trestným rádom).

Táto diplomová práca je koncipovaná do piatich hlavných kapitol, kde každá kapitola je následne radená do podkapitol. Prvú a druhú kapitolu tejto práce som upriamila na pramene právnej úpravy ochrany obete trestného činu z medzinárodného hľadiska, následne z historického hľadiska na území Českej republiky, respektíve na území Československej republiky a nakoniec z hľadiska súčasnej právnej úpravy. Tretia kapitola tejto práce je venovaná pojmu obeť, a to ako s ňou pracuje vedná disciplína zameraná na obeť trestných činov, teda viktimológia a rovnako ako s pojmom obeť pracuje právna úprava Českej republiky. Zároveň som sa zamerala v tejto kapitole na pojem poškodený v trestnom konaní a vzájomnú komparáciu pojmu obeť a poškodený. Štvrtá kapitola je podrobne venovaná jednotlivým právam obetí trestných činov upravených v zákone o ochrane obetí trestných činov a v trestnom

poriadku, ktorý zase upravuje práva poškodených v trestnom konaní. Piata a teda posledná kapitola je venovaná restoratívnej justícii, ktorá prináša alternatívny spôsob trestania páchatel'ov a zároveň dbá o urovnanie konfliktu medzi páchatel'om a obeťou trestného činu. V závere mojej diplomovej práce zhrňujem nadobudnuté poznatky, ktoré som pri písaní získala a zároveň hodnotím ciele vytýčené touto prácou. Súčasťou záveru je taktiež moje záverečné stanovisko k celej problematike ochrany obetí trestných činov.